

FA SKUD-a Ivan Goran Kovačić

18.06.2016. – KD Vatroslav Lisinski, 19:30 sati

Stručni izvještaj

Pred gotovo polupraznom velikom dvoranom koncert je započeo muškom pjesmom iz Brodskog Posavlja „*Vinogradu, moj debeli ladu*“. Uredan i nasmijan samičar te brojni plesači zvučali su uvjerljivo i moćno, no slika nije pratila taj dojam. Izglačane i lijepo uređene košulje nisu bile dobro raspoređene, pa su momci imali neusklađene duljine košulja, a u pojedinim slučajevima evidentno prekratke hlače. Šteta s obzirom da se radio o prvoj točki programa za koju, kao što uobičajam reći, imamo neograničeno vrijeme dostupno za pripremu te usklađivanje svih aspekata vezanih za odijevanje nošnji.

Usljedili su „*Plesovi iz Slavonije*“. Pravilno odabrane nošnje bile su u većini slučajeva dobro nošene izuzev par ženskih ogjavlja, uz to, vidljive su razlike u duljinama donjih rubova. Kod momaka uz nedostatke koji su primijećeni tijekom muške pjesme, primjetno je da su neki momci ispod bijelih imali i crne hlače. Upitan bi po meni bio odabir nakita u pojedinim slučajevima, no pretpostavljam da je do uporabe istoga došlo zbog nedostatka pa u tom slučaju preporučam rađe ne staviti nakit nego posegnuti za nečim što ne pripada tom području. Jednako tako djevojke bi trebale obratiti pažnju i učvrstiti čarape koje su u par slučajeva završile oko gležnja.

Već izvodeći pjesmu s otoka Korčule „*Sokole moj*“ visoka ekipa je pokazala prevlast u razini odijevanja, koja se kasnije potvrđivala tijekom koncerta. Djevojke su imale usklađene donje rubove nošnji, savršene frizure te lijepo raspoređen i odabran nakit. Kod momaka je slika bila također vrlo uredna sa sugestijom da se pribadače kojima učvršćuju pojaseve stavljaju sa lijeve ili desne strane.

Pjesme i plesovi Moslavine „*Tko'j za kolo, nek' ide u kolo*“ prikazani su nam u nešto drugačijoj varijanti nego prošli puta odnosno na praizvedbi 2014. Po meni ovaj je odabir uspješniji barem što se tiče djevojaka budući da su one bile odjevene vrlo raznoliko i maštovito. Iako većinom uredno i dobro nošeno, nesuglasice vezane za duljine donjih dijelova nošnji kod djevojaka bile su primjetne, kao i pojedine suknje koje su visile unazad te prekratke pregače. Momci uredni i uniformirani.

Usljedila je izvedba „*Ne bi dao svoje kršne Like*“ koje je zaista bila izvrsno odjevena. Djevojke su imale uredna ogjavlja, primjerene nošnje, usklađene proporcijama te dobro raspoređen nakit koji nažalost neke nisu učvrstile pribadačom pa je završavao na leđima kao i čarape koje su uslijed plesa polako klizile prema gležnju. Za razliku od djevojaka momci su bili dosljedni te ostali uredni do samog kraja točke. Odjevno gledajući do ovog trenutka, ova me se točka najviše dojmila.

„Lepa ti je lane“ – folklorna građa iz sunjske posavine prikazana je u nošnjama adekvatnim za to podneblje. Djevojke su bile uredno počešljane, lijepo odjevene i nakićene no neusklađene duljine donjih rubova pokvarile su taj dojam kao i jedna marama koja nije ostala na svom mjestu.

„Jarebica lepa ptica“ bila je pravilno i uredno odjevena doduše s malo manje urednom frizurom od goranovskog standarda.

Prvi dio zaključili smo motivima iz Međimurja pod nazivom „Jedna mala ružica“. Ženske nošnje su bile prekratke. Dobila sam dojam kao da su posuđene od niske visokoj ekipi, koja je do sada dominirala urednošću. Već u prvim trenucima vidjeli su se problemi s neujednačenim duljinama, no izglačane pregače te lijepi *tibeti*, po meni malo nelogično raspoređeni, popravljali su dojam. Kod *poculica* nije bio običaj da idu preko uški, pa ukoliko su toliko velike preporučam da zavrnete krajeve te ih učvrstite pribadačom. Momci su bili uredni i dobro usklađeni.

Drugi dio programa također je započeo muškom pjesmom, ovaj puta radilo se o pjesmi „Oj djevojko Maro“, dojam je bio sličan kao i u prvi puta, odličan zvuk i malo manje dobra slika, zbog neusklađenih duljina košulja. Nakon pjesme ponovo smo imali priliku vidjeti prikaz plesova iz posavine, no u drugom tipu nošnji ali sa istim boljkama a to su neusklađenost donjih rubova kod djevojaka. Inače nošnje su bile pravilno odjevene, frizure vrlo uredne i nakit dobro raspoređen.

„Lipo ti je u matere moje, samo da se godine ne broje“ – praizvedbena, a po meni i najbolja, izvedba večerašnjeg koncerta. Nošnje su bile korektno odjevene. Kod djevojaka s manjim oscilacijama u duljinama košulja i sukanja. Neobično mi je bilo što su bile gotovo identične. Momci dosljedni, neusklađenih duljina košulja ali uredni kao i svirači tradicijskih instrumenata.

„Po zelinskom kraju“ – druga praizvedba, potpuno podređena i slabijeg umjetničkog te vizualnog dojma od prethodne. Kod djevojaka je, kao i u gotovo svim točkama niske ekipe, bilo problema s duljinama donjih rubova. Djevojke nisu nosile zelinske nego zagorske i moslavačke prsluke osim u dva slučaja pa je tako iznimka postala pravilo što si nikako ne bi smjeli dozvoliti. Za svaku pa tako i za ovu praizvedbu potrebno je pripremiti adekvatne nošnje prije nego što se točka „izvede“. Uz neporavnate nošnje sliku su kvarile sada već i pomalo olabavljene frizure kod djevojaka, koralji koji su završili na leđima, neusklađene duljine košulja kod momaka, torbe koje su bile zakvačene pojasevima i koje na ovaj način izgledaju kao obavezan i sastavni dio nošnje a to nisu...

„Divojku za ruku, rumenu jabuku“, koreografiju hercegovačkog Linđa, izvele su nam uredno odjevene djevojke i momci. Suknje i pregače bile su ujednačene osim jedne koja je bila malo duža. Nakit je bio učvršćen tako da je do kraja izvedbe ostao na mjestu, kako i treba biti. Kao i lani momci su bili uredni osim jednoga kojem je u žaru plesa ispao pojas. Skrenula bi pažnju da hlače moraju ići preko čarapa jer u dva slučaja momci su odjenuli obrnuto.

„Turopoljski dudaš i drmeš“ započeo je dobro raspoloženim i korektno obučanim kvartetom unutar kojeg su momci nosili slavonsku, a djevojke posavsku nošnju pri čemu jedna od sviračica nije imala ispravno zavezane čizmice. Opći dojam kod svirača obilježavaju neusklađene duljine košulja kao i u većini plesnih točaka niske ekipe.

Koncert je završio izvedbom koreografije „Ispod ždalskog mosta“ , primjereno i uredno odjevene djevojke opet su imale problema s duljinama donjih rubova dok su momci imali problema sa šeširima od kojih su čak 3 završila na podu.

Zaključila bi da je ovo bio uspješan koncert. Oscilacije u usklađenosti duljina donjih rubova između visoke i niske ekipe dokazuju nam kako postoji pravilan stav te trud garderobijera, ali je očito suradnja u jednom slučaju više uspješna, odnosno plesačice se više trude ostvariti naputke garderobijeke. Kod muškog dijela ansambla konstantno je prisutan problem neusklađenosti duljina košulja koji je također rješiv uz malo dodatnog truda. Ove godine primjetan je trud te primjena pravilnih nastojana no nedostaje malo prakse u realizaciji. Ako može visoka, zasigurno može i niska ekipa uskladiti duljine donjih rubova, a dečki u Linđu dodati još jednu pribadaču kako ne bi već drugu godinu za redom gledali pojas koji pada. Na ovogodišnjem koncertu odjevna komponenta bila uspješnija nego na lanjskom, no ipak postoji još dosta prostora za poboljšanje i napredak pogotovo kod djevojaka. O principu „manje je više“ sam već pisala pa se nadam da će iduće godine taj princip biti primjetan na sceni unutar obe ekipe i u svim točkama.

Katarina Horvatić
diplomirana etnologinja i profesorica pedagogije